

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

**Щомісячне опитування бізнесу України
«Гаряча» тема місяця – «Амністія капіталу»**

**Лютий 2024 року
Випуск #5
(опитування 01.02-11.02/2024р.)**

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Торгово-промислової палати України.

Випуск #5 | Лютий 2024

- Загальний індекс Барометру бізнесу в лютому 2024 року склав **43,7↑**, що на **3,3↑**, пункти вище, ніж у січні 2024 року, але на **↓-0,7** пунктів нижче, ніж у грудні 2023 року. Відносно минулого місяця покращення відчувається майже за всіма показниками, за винятком експорту товарів та послуг, де відзначається зниження показника на 4,3 пункти.
- У лютому 2024 року всі сектори очікують на відносне покращення умов ведення бізнесу – індекси Барометру секторів становлять: для сектору виробництва – **41,7↑+2,7**, будівництва – **37,0↑+2,7**, сектор послуг – **47,9 ↑+4,1**, торгівлі – **41,7↑+1,7**.
- Після періоду трьох місяців - посилення негативних очікувань, мікро та малі підприємства виявили ознаки зменшення песимізму, що проявилось у зростанні їхнього індексу у лютому на 7,2 та 3,2 пункти відповідно, хоча й залишається менше 50 пунктів. Позитивно оцінюють майбутні зміни великі підприємства (**65↑+17,3**). Водночас, середні підприємства продовжують відчувати труднощі на рівні малих підприємств, демонструючи погіршення ситуації вже другий місяць поспіль.
- **Тема "Амністія капіталу"** викликала значний розкол у думках респондентів, оскільки вона стосується легалізації власності, набутої протягом років незалежності України. 70% опитаних висловили занепокоєння щодо можливості амністії майна, набутого незаконним шляхом. Підкреслюється необхідність проведення детальних перевірок умов набуття власності, аби забезпечити справедливість і законність процесу легалізації.
- Втричі менша частина респондентів - 24%, вважає, що громадське невдоволення, спричинене ініціативою амністії капіталу, може стати каталізатором для глибоких реформ у судовій та правоохоронній системах країни. Лише невелика частка учасників опитування - 6%, бачить в "Амністії капіталу" можливість для покращення інвестиційного клімату в Україні.

Значення Барометру бізнесу 50 вказує на відсутність змін в очікуваннях. Вище 50 – бізнес очікує покращення економічних тенденцій у порівнянні з попереднім місяцем; нижче 50 – вказує на негативні очікування щодо змін порівняно з попереднім місяцем.

За світовою практикою при сприятливих умовах бізнес-середовища значення індексу становить 60+.

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

- значення індексу становить понад 55 пунктів
- значення індексу становить від 45 до 55 пунктів (± 10% від 50 пунктів)
- значення індексу становить менше 45 пунктів

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

	Жовтень 2023	Листопад 2023	Грудень 2023	Січень 2024	Лютий 2024
Загальний	●	●	●	●	●
Виробництво	●	●	●	●	●
Послуги	●	●	●	●	●
Торгівля	●	●	●	●	●
Будівництво	●	●	●	●	●
Мікропідприємства	●	●	●	●	●
Малі підприємства	●	●	●	●	●
Середні підприємства	●	●	●	●	●
Великі підприємства	●	●	●	●	●
Експортери	●	●	●	●	●

43,7↑+3,3

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

ВИРОБНИЦТВО

41,7↑+2,7

БУДІВНИЦТВО

37,0↑+2,7

ПОСЛУГИ

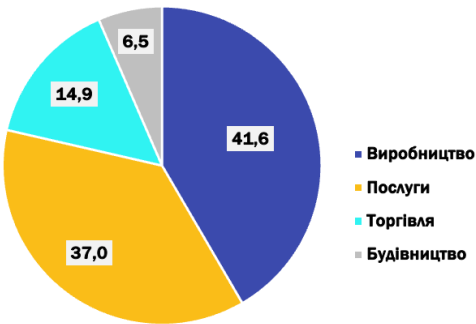
47,9↑+4,1

ТОРГІВЛЯ

41,7↑+1,7

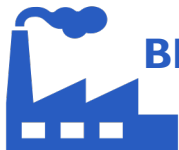
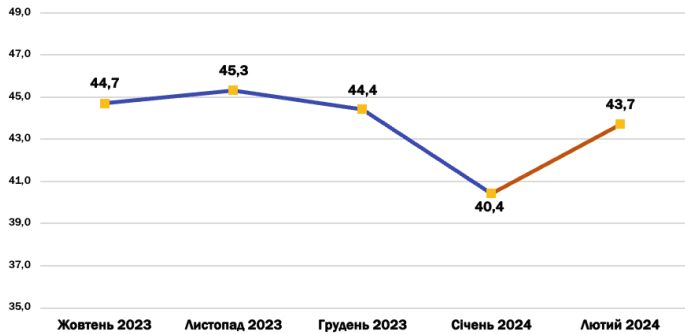
Розподіл респондентів за секторами,
у відсотках

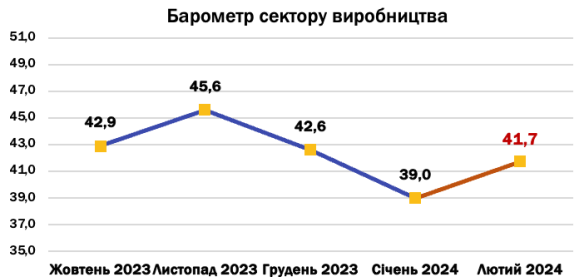
43,7 ↑+3,3

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

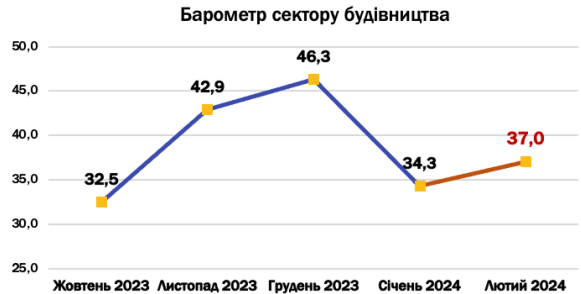
ВИРОБНИЦТВО

41,7 ↑+2,7

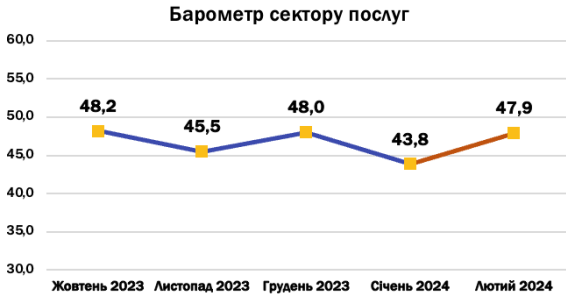
БУДІВНИЦТВО

37,0 ↑+2,7

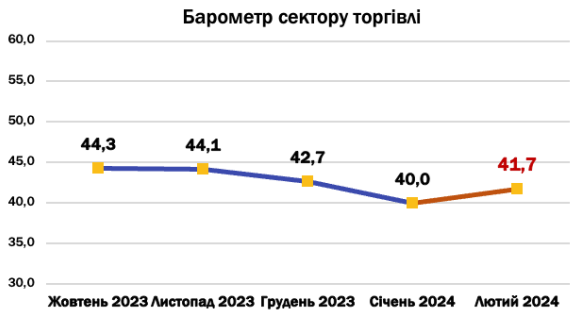
ПОСЛУГИ

47,9 ↑+4,1

ТОРГІВЛЯ

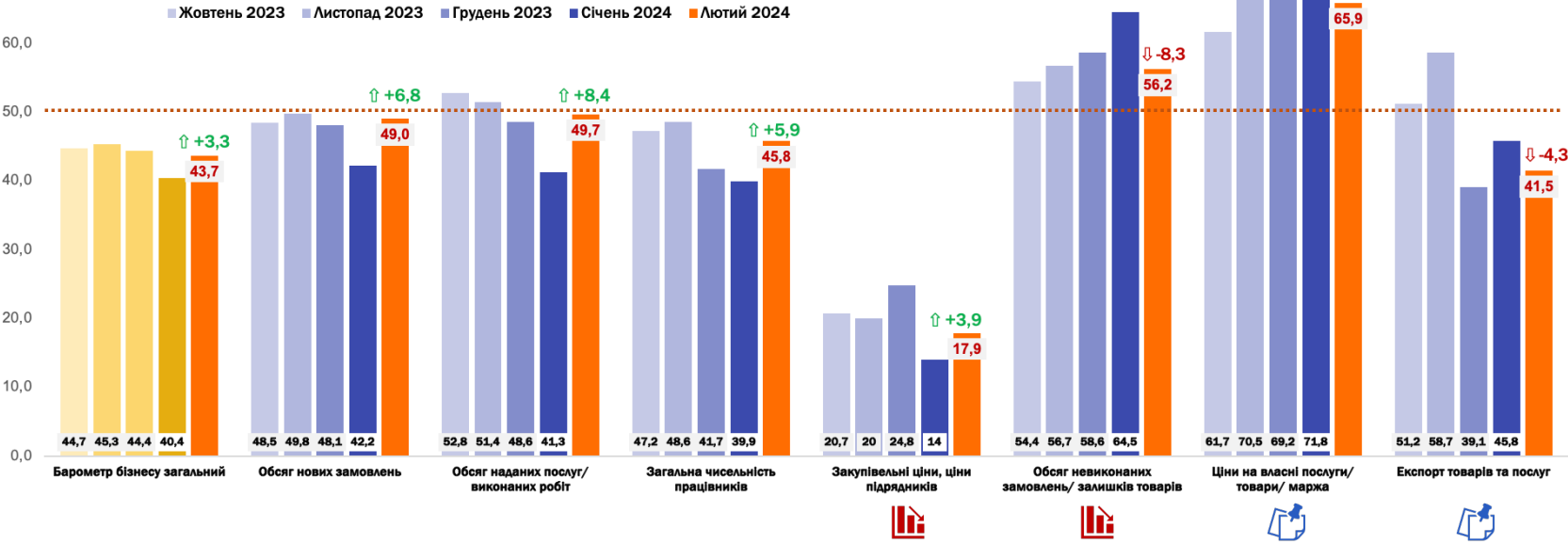
41,7 ↑+1,7

43,7^{↑+3,3}

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

Індекси Барометру бізнесу за показниками
у лютому 2024 року в порівнянні з січнем 2024 року

У лютому 2024 року очікується умовне зростання загального індексу Барометру бізнесу, який досягнув позначки 43,7, показавши зростання на 3,3 пункти порівняно з січнем 2024. Водночас, індекс Барометру бізнесу знаходиться нижче граничних 50 пунктів, що свідчить про домінування негативних очікувань.

Найбільш проблемною сферою є зростання закупівельних цін або цін підрядників. Значення індексу становить лише 17,9 пунктів. Це краще, ніж минулого місяця (плюс 3,9 пунктів), але значно гірше граничного рівня нейтральних очікувань.

Відносно попереднього періоду покращення відчувається за більшістю показників і, лише у експорті товарів та послуг одночасно, має місце зниження індексу на 4,3 пункти та його знаходження у зоні негативних очікувань.

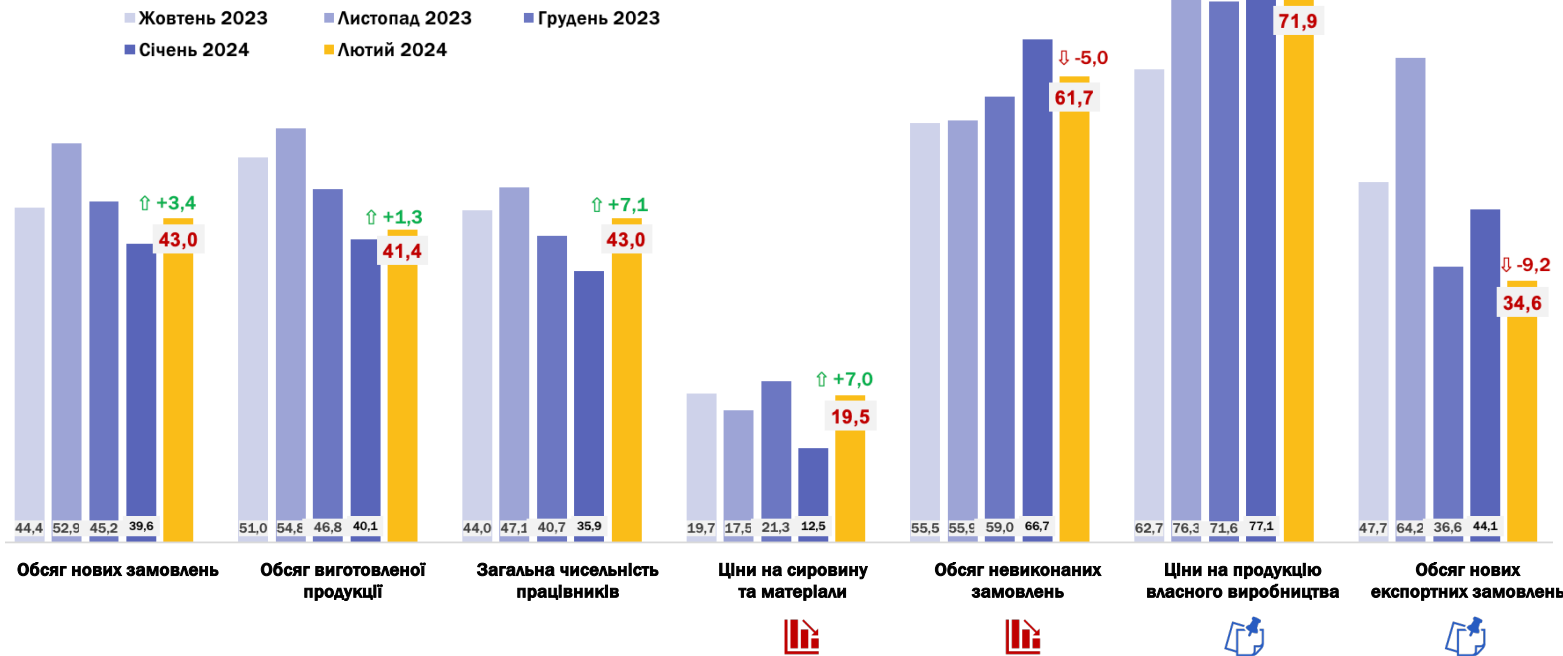
 Показники-дестимулятори, при розрахунку індексів Барометру бізнесу розглядаються в протилежному значенні

 Показники надають додатковий погляд на умови ринку. При розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

ВИРОБНИЦТВО

Очікування бізнесу сектору виробництва у лютому 2024 року в порівнянні з січнем 2024 року

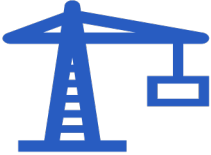

У лютому 2024 року виробничі підприємства продемонстрували пом'якшення песимістичного ставлення щодо більшості аспектів своєї діяльності, порівняно з січнем цього ж року, за винятком сфери експорту, де ситуація погіршується. Так, бізнес очікує зниження обсягів нових експортних замовлень, про що свідчить знаходження в зоні негативних очікувань та падіння індексу на 9,2 пункти.

Незважаючи на виклики у сфері експорту, залишаються позитивними очікування щодо зниження обсягів невиконаних замовлень (61,7 пунктів), хоча зі зменшенням кількості бізнесів, які поділяють таку позицію (мінус 5.0 пунктів). Але потенційне скорочення нових замовлень робить цей позитив вкрай обмеженим.

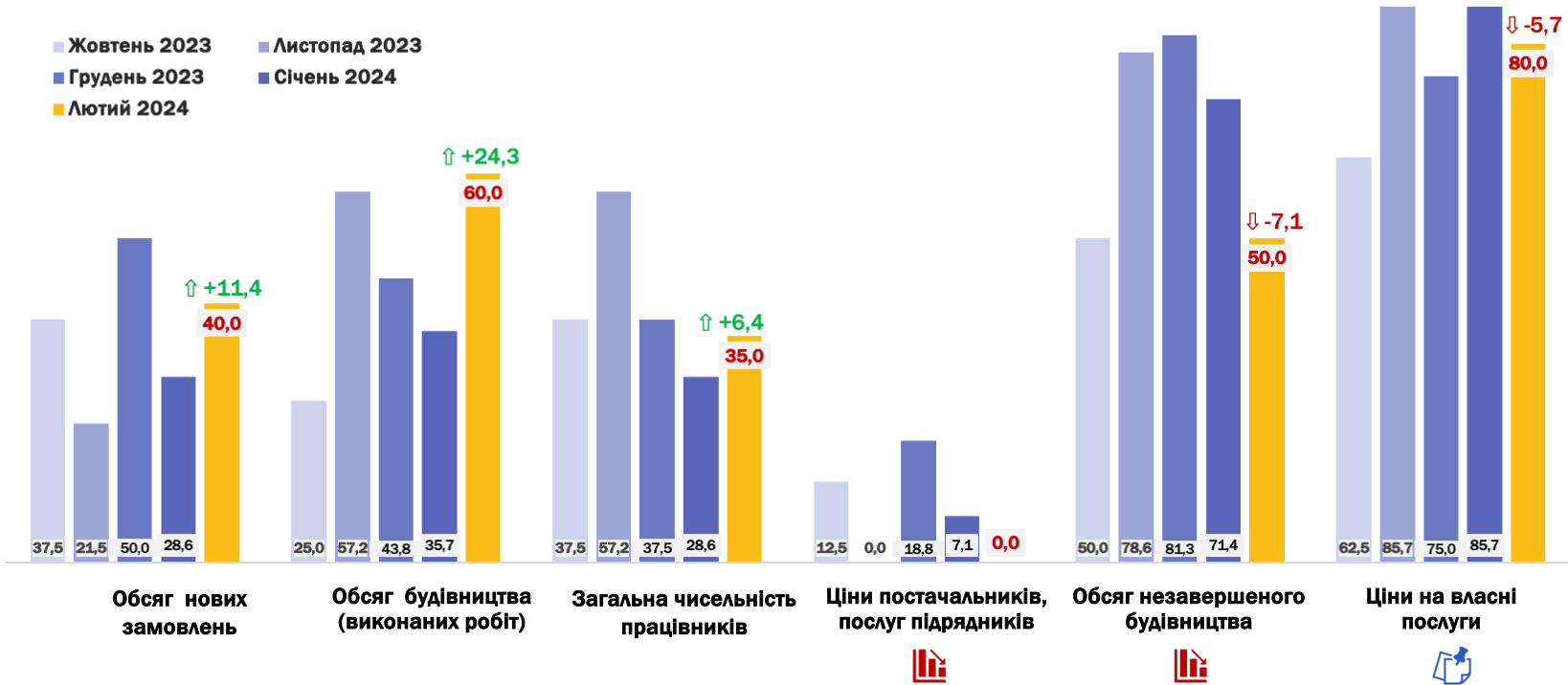
Очікується тенденція до зростання цін на сировину та матеріали, яка відображена у значенні індексу на рівні 19,5 пунктів, що формує ризики зниження конкурентоспроможності для підприємств.

БУДІВНИЦТВО

37,0^{↑+2,7}

Очікування бізнесу сектору будівництва у лютому 2024 року в порівнянні з січнем 2024 року

Сектор будівництва демонструє рух у зону оптимістичних очікувань порівняно з січнем 2024 року. Відзначається зростанням у ключових показниках, але загальний індекс Барометру у секторі будівництва залишається менше 50 пунктів.

Враховуючи, що скорочення обсягів незавершеного будівництва відбувається в умовах очікуваного скорочення нових замовлень, можна розглядати цю ситуацію як «відпрацювання» обсягів замовлень минулих періодів.

У секторі будівництва традиційно очікується збільшення як цін постачальників та послуг підрядників, так і цін власної продукції, що може сигналізувати про посилення інфляційних процесів.

ПОСЛУГИ

Очікування бізнесу сектору послуг у лютому 2024 року в порівнянні з січнем 2024 року

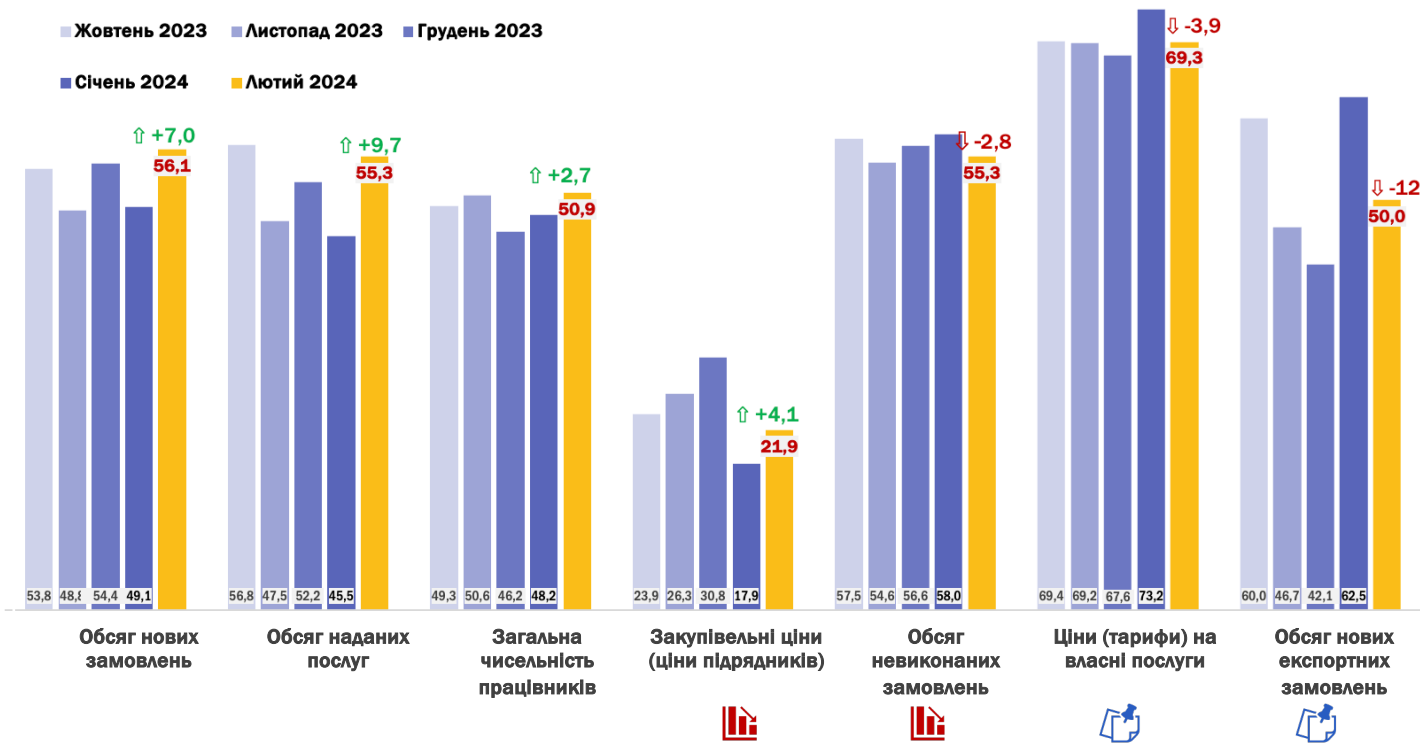
Сектор послуг у лютому 2024 року виявився лідером зростання серед усіх секторів, показавши підвищення загального індексу на 4,1 пункти до 47,9 пунктів, але як і інші не перетнув рівень у 50 пунктів.

Спостерігається істотне збільшення обсягів нових замовлень на 7,0 пунктів, що разом із зростанням у сфері наданих послуг (+9,7 пунктів) вказує на збільшення попиту та розширення діяльності підприємств цього сектору.

Однак, керівники підприємств відзначають зниження обсягів експортних замовлень на 12,9 пунктів до нейтральних 50 пунктів.

Очікування щодо зміни загальної кількості працівників мають позитивну динаміку (плюс 2,7 пункти) та дещо перевищують 50 пунктів.

Синхронними є очікування зростання цін на власні послуги та ціни підрядників.

ТОРГІВЛЯ

Очікування бізнесу сектору торгівлі у лютому 2024 року
в порівнянні з січнем 2024 року

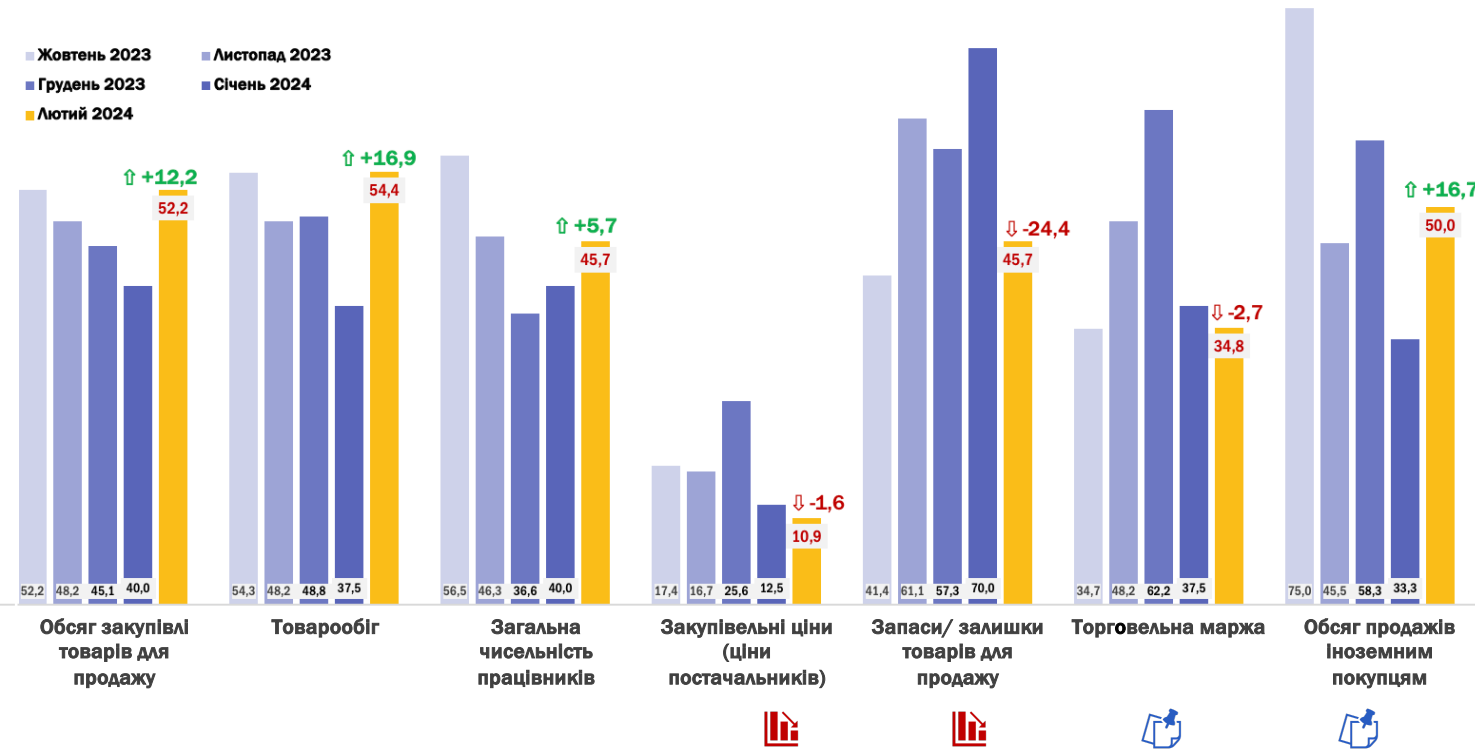
Після періоду трьох місяців посилення негативних очікувань у секторі торгівлі, нарешті, спостерігаються ознаки умовно позитивних змін. Загальний індекс сектору показує зростання на 1,7 пункти, але залишається значно нижчим за нейтральні 50 пунктів.

Одним із ключових показників оптимізму є значне зростання у товарообігу (+16,9 пунктів) та обсягів закупівлі товарів для продажу (+12,2 пункти), що вказує на позитивні прогнози керівництва компаній щодо майбутнього попиту.

Прогнозується зростання загальної чисельності працівників (+5,7 пунктів). Обсяги експорту мають значно зрости, на що вказує збільшення індексу на 16,7 пунктів.

Запаси та залишки товарів дещо збільшаться (45,7 пункти). Прогнозується зростання закупівельних цін.

Закономірним наслідком розглянутих трендів є очікування керівництва торговельних компаній щодо прискорення зниження маржі (значення індексу 34,8 пунктів, зниження відносно минулого періоду на 2,7 пункти).

43,7 ↑+3,3

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

МІКРО
підприємства
(0-9 осіб)

45,3 ↑+7,2

МАЛІ
підприємства
(до 50 осіб)

41,4 ↑+3,2

ЕКСПОРТЕРИ

43,9 ↑+3,8

СЕРЕДНІ
підприємства
(від 50 до 250 осіб)

41,4 ↓-2,7

ВЕЛИКІ
підприємства
(250+ осіб)

65,0 ↑+17,3

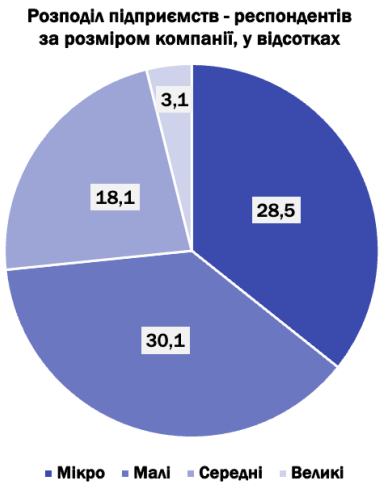

Мікро-, малі та середні підприємства залишаються в зоні негативних очікувань.

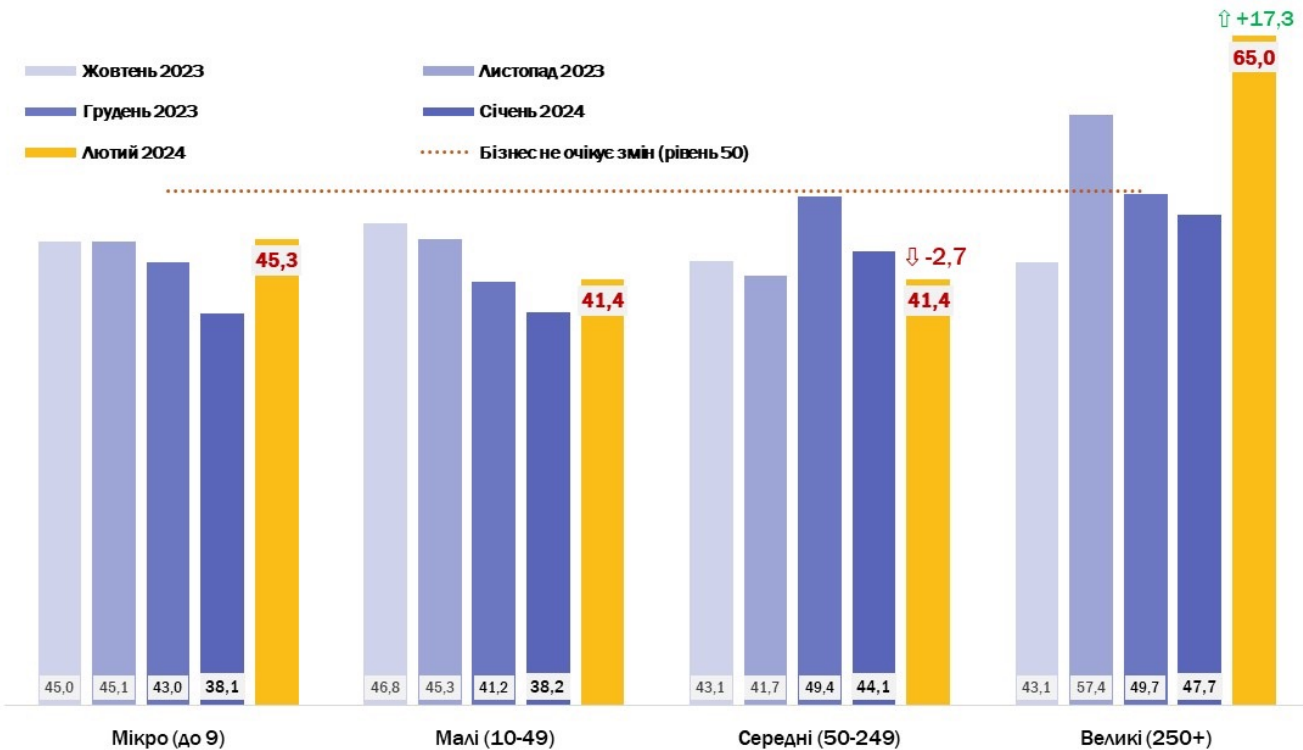
Після трьох місяців посилення негативних очікувань, мікро та малі підприємства виявили ознаки послаблення песимізму, що проявилось у зростанні їхнього індексу у лютому на 7,2 та 3,2 пункти відповідно.

У той же час, середні підприємства демонструють посилення песимістичних очікувань другий місяць поспіль - зниження Барометру бізнесу на -2,7 пункти у лютому порівняно з січнем 2024 року та на -8,0 пунктів порівняно з груднем 2023 року.

Лише великі підприємства демонструють позитивні очікування, які втілились у значенні індексу Барометру до 65 пунктів.

Очікування підприємств та підприємців залежно від розміру бізнесу (підприємств) у лютому 2024 року в порівнянні з січнем 2024 року

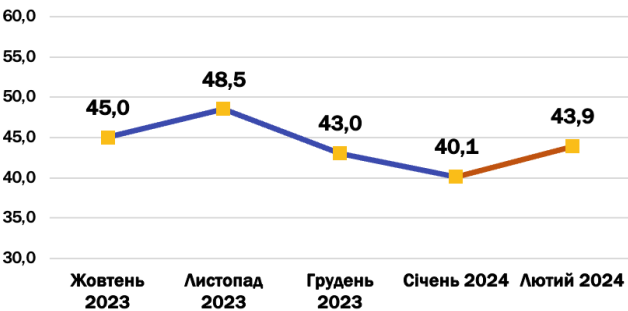

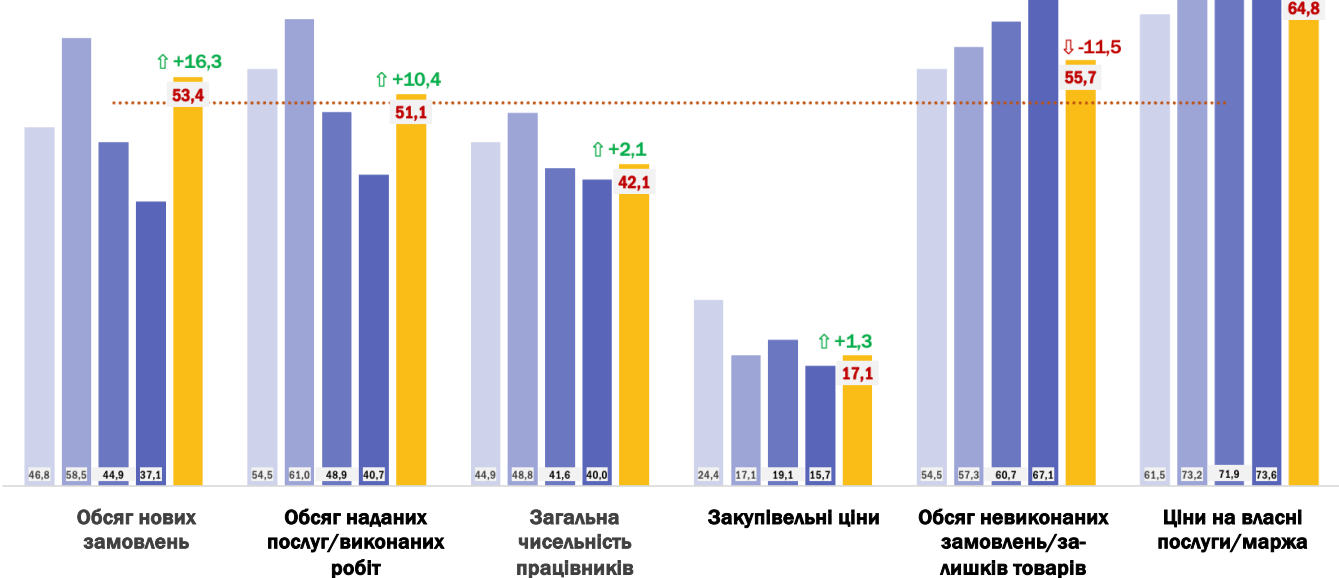
Очікування експортерів усіх секторів у лютому 2024 року в порівнянні з січнем 2024 року

Надає додаткову оцінку умов ринку, в Барометрі бізнесу не враховується

Барометр бізнесу експортерів

Жовтень 2023
Листопад 2023
Грудень 2023
Січень 2024
Лютий 2024
Бізнес не очікує змін (рівень 50)

У лютому 2024 року Барометр бізнесу свідчить про послаблення песимістичних настроїв експортерів (+3,8 пункти до 43,9 пунктів).

З одного боку, очікуються зростання обсягів як нових, так і вже виконаних замовлень (+16,3 та +10,4 пункти до 53,4 та 51,1 пункти відповідно). Більшістю бізнесів очікується зменшення невиконаних замовлень чи залишків товарів, але їх кількість відносно зменшилась (- 11,5 пунктів до 55,7 пунктів).

З іншого боку, експортери очікують на зменшення чисельності працівників, про що свідчить значення індексу на рівні 42,1 пункти, хоча і має місце позитивна динаміка (+ 2,1 пункти).

Традиційним є очікування зростання закупівельних цін та цін на власні послуги чи товари.

ГОСТРЕ ПИТАННЯ ЛЮТОГО 2024

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

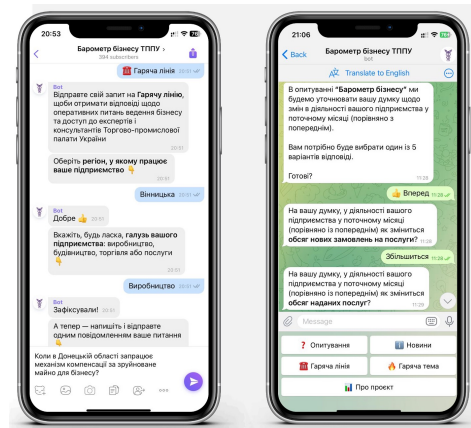
Гаряче питання місяця - «амністія капіталу»: до чого призведе легалізація власності, набутої за роки Незалежності?

ЧАТ-БОТИ в VIBER та TELEGRAM

- Щомісячне регулярне опитування
- «Гостре» питання місяця
- «Гаряча» лінія системи ТПП в Україні

Барометр бізнесу від Торгово-промислової палати України – це бачення підприємств та підприємців, які є членами та партнерами Торгово-промислової палати України. Він відображає очікування змін у настроях бізнес-середовища в наступному місяці порівняно з попереднім.

Базується на опитуванні, яке враховує стан показників («підіндексів») діяльності респондентів 4-х секторів (виробництво, будівництво, торгівля, послуги). Барометр бізнесу адаптований до потреб членів та партнерів Торгово-промислової палати України. Особливістю Барометру бізнесу є включення спеціалізованих галузевих питань та аналіз стану експорту, що надає додатковий погляд на умови ринку.

Питання щодо:

- обсягу нових замовлень/закупівлі товару;
- обсягів виробництва/товарообігу;
- загальної чисельності працівників;
- закупівельних цін/ цін підрядників;
- обсягів невиконаних замовлень/ залишків товарів;
- цін на продукцію власного виробництва/ торговельної маржі*;
- експорту*.

* - додаткові питання, при розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

МЕТОДОЛОГІЯ

Барометр бізнесу розраховується за методикою PMI (Purchasing Manager Index):

$$PMI = (P1 * 1) + (P2 * 0,5) + (P3 * 0)$$

де:

P1 = % відповідей, які повідомляють про покращення

P2 = % відповідей, у яких немає змін

P3 = % відповідей, що повідомляють про погіршення

- Значення **вище 50** означає зростання або розширення у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.
- Значення **менше 50** означає скорочення.
- Значення **50** вказує на те, що немає змін порівняно з попереднім місяцем.

Увага! Значення показників «**Закупівельні ціни**» та «**Обсяг невиконаних замовлень/ залишків товарів**» є дестимуляторами і при розрахунку розглядаються в протилежному значенні.

Для деталізації наданих відповідей використовується шкала 5-х вимірів (зменшиться – скоріше зменшиться – без змін – скоріше збільшиться – збільшиться).

Для розрахунку індикатору Барометр бізнесу застосовується 3 виміри, відповіді за якими підсумовуються:

- зменшиться та скоріше зменшиться;
- без змін;
- скоріше збільшиться та збільшиться.

ЗА ПІДТРИМКИ

Виконавець:

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

Цю публікацію було створено Торгово-промисловою палатою України в рамках Проєкту “Підтримка інклюзивного економічного розвитку в Україні шляхом узгодження експортної стратегії з регіональним розвитком і ЦСР”, що фінансується [урядом Німеччини](#) і реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit ([GIZ](#)) GmbH у співпраці з Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні.

Думки, висновки чи рекомендації, викладені в цьому документі, належать авторам (авторкам) та упорядникам (упорядницям) і не обов’язково відображають погляди уряду Німеччини, GIZ, Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні або інших агенцій ООН.